

STORTINGET

Innst. 413 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra helse- og omsorgskomiteen

Prop. 68 S (2021–2022)

Innstilling fra helse- og omsorgskomiteen om Samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 6/2022 av 4. februar 2022 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/40/EU om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om framstilling, presentasjon og salg av tobakkssvarer og relaterte produkter og delegert kommisjonsdirektiv 2014/109/EU

Til Stortinget

Sammendrag

EØS-komiteen vedtok ved beslutning nr. 6/2022 av 4. februar 2022 å endre vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), kapittel XXV (Tobakk), til EØS-avtalen slik at følgende rettsakter innlemmes i EØS-avtalen:

- Europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/40/EU av 3. april 2014 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om framstilling, presentasjon og salg av tobakkssvarer og relaterte produkter og om oppheving av direktiv 2001/37/EF (heretter omtalt som tobakksdirektivet).
- Delegert kommisjonsdirektiv 2014/109/EU av 10. oktober 2014 om endring av vedlegg II til europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/40/EU ved å opprette samlingen av advarselsbilder som skal brukes på tobakkssvarer.

For å gjennomføre tobakksdirektivet i norsk rett er det nødvendig med lovvedtak og budsjettvedtak, jf.

Grunnloven § 26 annet ledd. Vedtaket i EØS-komiteen ble derfor truffet med forbehold om Stortingets samtykke. I proposisjonen inviteres Stortinget til å gi sitt samtykke til å godkjenne EØS-komiteens beslutning.

Lovendringer som er nødvendige for å innarbeide direktivet i norsk rett, ble vedtatt av Stortinget i 2016 og 2018, jf. Prop. 142 L (2015–2016) Endringer i tobaksskadeloven (gjennomføring av direktiv 2014/40/EU og standardiserte tobakkspakninger) og Prop. 75 L (2017–2018) Endringer i tobaksskadeloven (ulovlig handel med tobakkssvarer mv.). Ikrafttredelse av lovendringene avventer imidlertid Stortingets samtykke til innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen. Dette er omtalt i proposisjonens kapittel 6.

Vedtaket fra EØS-komiteen og de to rettsaktene i uoffisiell norsk oversettelse følger som trykte vedlegg til proposisjonen. I proposisjon gjennomgås bakgrunn for, formålet med og hovedinnhold i tobakksdirektivet. I kapittel 3 redegjøres det for det delegerte kommisjonsdirektivet.

Tobakksdirektivets hovedformål er å fremme et vel fungerende indre marked i EØS-området for tobakkssvarer og relaterte produkter, beskytte menneskers – og særlig unges – helse og å oppfylle EUs forpliktelser i henhold til tobakkskonvensjonen. Direktivet ble vedtatt som følge av behovet for et nytt og oppdatert felleseuropeisk tobakksregelverk som gjenspeiler den vitenskapelige, internasjonale og markedsmessige utviklingen på tobakksområdet. Rettsakten vil skape en oppdatert og helhetlig regulering av tobakkssvarer og relaterte produkter i EØS-området, samtidig som folkehelsen beskyttes.

Direktivet viderefører og forsterker flere virkemidler brukt i det tidligere direktivet. Samtidig inneholder rettsakten bestemmelser som regulerer nye områder.

Dette gjelder blant annet registreringsordningen for e-sigaretter, som er innført som en følge av markedsutviklingen som har funnet sted siden vedtagelsen av forrige direktiv. Selv om direktivet viderefører forbudet mot snus i EØS-området, har Norge fått aksept for å beholde unntaket fra dette forbudet. I tillegg har Norge fått aksept for å innføre en ny helseadvarsel på snusbokser om risikoen for fosterskader ved snusbruk i svangerskapet, som en følge av den særskilte situasjonen i Norge med svært høy andel unge kvinner som bruker snus.

Helse- og omsorgsdepartementet tilrår at Norge godkjenner beslutningen i EØS-komiteen om å endre vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), kapittel XXV (Tobakk), i EØS-avtalen om innlemmelse av europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/40/EU av 3. april 2014 om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om framstilling, presentasjon og salg av tobakksvarer og relaterte produkter og om oppheving av direktiv 2001/37/EF og delebert kommisjonsdirektiv 2014/109/EU innlemmes i EØS-avtalen. Utenriksdepartementet slutter seg til dette.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Tove Elise Madland, Cecilie Myrseth, Even A. Røed og Truls Vasvik, fra Høyre, Sandra Bruflot, Erlend Svardal Bøe og lederen Tone Wilhelmsen Trøen, fra Senterpartiet, Lisa Marie Ness Klungland og Hans Inge Myrvold, fra Fremskrittspartiet, Bård Hoksrud og Morten Wold, fra Sosialistisk Venstreparti, Marian Hussein, fra Rødt, Seher Aydar, fra Kristelig Folkeparti, Olaug Vervik Bollestad, og fra Pasientfokus, Irene Ojala, viser til Prop. 68 S (2021–2022) som omhandler samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 6/2022 av 4. februar 2022.

Komiteen viser til at det i proposisjonen foreslås at Stortinget skal samtykke til innlemmelse av direktiv 2014/40/EU om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om framstilling, presentasjon og salg av tobakksvarer og relaterte produkter (tobakksdirektivet)

og delebert kommisjonsdirektiv 2014/109/EU i EØS-avtalen. Helse- og omsorgsdepartementet tilrår at Norge godkjenner beslutningen i EØS-komiteen, og dette støttes av Utenriksdepartementet.

Komiteen viser videre til at det har blitt gjennomført skriftlig høring, hvor det kom inn ett høringsinnspill, fra Kreftforeningen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus, merker seg at Kreftforeningen støtter forslaget om nye helseadvarsler og forbudet mot bruk av mentol i sigaretter og rulletobakk. Kreftforeningen er derimot kritiske til at forbudet mot smakstilsetninger som f.eks. mentol ikke gjelder for snus.

Komiteen merker seg at tobakksdirektivets hovedformål er å fremme et velfungerende indre marked i EØS-området for tobakksvarer og relaterte produkter, beskytte menneskers – og særlig unges – helse og å oppfylle EUs forpliktelser i henhold til tobakkskonvensjonen. Videre er direktivet en oppdatering av tidligere direktiver, for å blant annet ta høyde for e-sigaretter. Komiteen viser til at Norge sitt forbudsunntak for snus videreføres, med en ny helseadvarsel om risikoen for fosterskader ved snusbruk i svangerskapet.

Komiteen gir sin tilslutning til at tobakksdirektivet innlemmes i EØS-avtalen.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Helse- og omsorgskomiteen sendte utkast til innstilling til uttalelse til utenriks- og forsvarskomiteen 10. mai 2022. I brev av 18. mai 2022 uttaler utenriks- og forsvarskomiteen følgende:

«Utenriks- og forsvarskomiteens medlemmer viser til sine respektive partiers merknader i helse- og omsorgskomiteens utkast til innstilling til Prop. 68 S (2021–2022) og har ingen ytterligere merknader.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 6/2022 av 4. februar 2022 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv 2014/40/EU om tilnærming av medlemsstatenes lover og forskrifter om framstilling, presentasjon og salg av tobakksvarer og relaterte produkter og delegert kommisjonsdirektiv 2014/109/EU.

Oslo, i helse- og omsorgskomiteen, den 24. mai 2022

Tone Wilhelmsen Trøen

leder

Truls Vasvik

ordfører

